

Avaleht>Kohtumenetlused>Tsiivilasjad>Kohtuotsuste tunnustamine ja täitmine>Kuidas kohtuotsust täitmisele pöörata?

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

prantsuse keel

Swipe to change

Kuidas kohtuotsust täitmisele pöörata?

Prantsusmaa

1 Mida tähendab täitmine tsiviil- ja kaubandusajades?

Täitmisele pööramine (mis tähendab sundtäitmist, sest kui võlgnik täidab kohustused vabatahtlikult, ei ole menetlus vajalik) hõlmab kõiki toiminguid, mis võimaldavad sundida võlgnikku täitma kõiki täitedokumentis sätestatud kohustusi. Täitedokumentid on eeskätt kohtuotsused (Prantsusmaa või välisriikide kohtute otsused) ja täidetavaks tunnistatud notariaalaktid (vt 2. küsimus allpool). Prantsuse õiguse kohaselt pannakse nende dokumentidega võlgnikule kolme liiki kohustused: kohustus maksta, kohustus midagi teha või hoiduda millegi tegemisest ning kohustus midagi anda või tagastada.

Täitmisele pööramise õigus puudutab ainult võlgniku varasid. Isikule endale sissenõuet pöörata ei saa. See tähendab näiteks, et võlgnikku ei saa vangistada ainult seetõttu, et ta on jätnud võla tagasi maksmata. Teatud kohustuste (ülalpidamiskohustus) täitmisest keeldumine on siiski kuritegu, mille eest võidakse võlgnik vastutusele võtta ja talle vanglakaristus määrata. Sama kehtib ka siis, kui võlgnik korraldab maksejõuetuspettuse.

Maksekohustus pööratakse täitmisele võlgnikule kuuluva raha, kinnis- või vallasvara arestimisega. Kui arestitakse rahasumma, määratakse arestitud summa võlausaldajale (näiteks pangakonto arestimisel). Kui arestitakse võlgnikule kuuluv kinnis- või vallasvara, pannakse see arestimise tulemusel sundmüüki ja saadud tulust makstakse võlausaldajale tema nõude suurusele vastav summa.

Väljaandmise või tagastamise kohustus erineb olenevalt vara laadist. Kui tegemist on vallasvaraga, siis vara arestitakse, et see anda üle seaduslikule omanikule. Kui tegemist on kinnisvaraga, siis taastatakse omaniku valdusõigus elaniku väljatõstmise teel.

Kuna isikut on keelatud füüsiliselt sundida täitma millegi tegemise või tegemisest hoidumise kohustust, määrab kohus võlgnikule nende kohustuste täitmiseks sunniraha. See on rahasumma, mille võlgnik peab maksma, kui ta oma kohustusi ei täida. Summa arvutatakse vastavalt ajavahemikule, mille vältel kohustust ei ole täidetud (kui on tegemist millegi tegemise kohustusega), või millegi tegemisest hoidumise kohustuse rikkumise kordade arvu põhjal. Kuna maksmise, andmise ja tagastamise kohustust tõlgendatakse samuti millegi tegemise kohustusena, võib lisaks muudele sundtäitmise meetmetele määrata ka sunniraha.

Tuleks märkida, et sundtäitmise meetmeid võib rakendada ainult täitedokumentis märgitud kohustuste suhtes.

2 Milline asutus või millised asutused on täitmisel pädev/pädevad?

Sundtäitmise kohaldamise ainuõigus on kohtutäituritel. Kohtutäitur on riigiametnik, kelle nimetab ametisse justiitsminister, kes kontrollib, kas kohtutäiturid täidavad oma ülesandeid rangeid eetikanoorme järgides. Kohtutäitur saab oma teenuste eest tasu (vt 8. küsimus allpool). Sundtäitmise meetmetega seotud kulud tasub võlausaldaja, kellele võlgnik peab need kulud hiljem hüvitama.

Kui kohtusse esitatakse hagi, on seda põhimõtteliselt pädev menetlema täitmiskohtunik, kes on kõrgema astme kohtu (*tribunal de grande instance*) erikohtunik.

Erandkorras tegelevad sissetuleku arestimisega alama astme kohtud (*juges d'instance*).

Kuigi ennetavate meetmete võtmiseks annab põhimõtteliselt loa täitmiskohtunik, võib erandkorras selleks loa anda ka kaubanduskohtu (*tribunal de commerce*) esimees, kui meetmete eesmärk on kaitsta kaubanduskohtu pädevusse kuuluvat nõuet.

Kohtutäiturilt sundtäitmise meetme kohaldamise taotlemisel ei ole vaja advokaati kaasata.

Advokaadi kaasamine on kohustuslik kinnisvara arestimise menetluse puhul. Erandkorras võib võlgnik advokaati kaasamata taotleda täitmiskohtunikult luba müüa oma vara ise.

Muude sundtäitmise meetmete puhul ei ole hagi kohtusse esitamisel advokaadi kaasamine kohustuslik. Seega võivad pooled end ise kohtus esindada. Soovi korral võib neid abistada või esindada advokaat, abikaasa, elukaaslane, isik, kellega neil on sõlmitud tsiviilpartnerlusleping, lähisugulane, hõimlane või isik, kes on seotud nende isikliku vara või ettevõttega.

3 Mis tingimustel võib välja anda täitedokumendi või teha täitmisotsuse?**3.1 Menetlus**

Prantsusmaal tunnustatud täitedokumentide loetelu on esitatud tsiviiltäitemenetluse seadustiku (*Code des procédures civiles d'exécution*) artiklis L. 111-3.

Need on järgmised:

õiguslikult siduvad üld- ja halduskohtute otsused ning kokkulepped, mille need kohtud on tunnistanud õiguslikult täidetavaks;

välisriikide meetmed, kohtuotsused ja vahekohtuotsused, mis on tunnustatud täidetavaks otsusega, mille vastu ei saa täitmisele pööramist peatavat apellatsioonkaebust esitada, ilma et see piiraks kehtivate Euroopa Liidu õigusnormide kohaldamist;

ühtse patendikohtu otsused;

väljavõtted ametlikest lepitusprotokollidest, millele on alla kirjutanud kohtunik ja pooled;

notariaalaktid, milles on klausel täitmisele pööramise volituse andmise kohta;

kokkulepped, millega mõlemad abikaasad nõustuvad abielulahutusega eraõigusliku dokumendi koostamise kaudu, millele on alla kirjutanud advokaadid ja mis on kantud notari ametitoimingute raamatusse vastavalt tsiviilseadustiku (*Code civil*) artiklis 229-1 sätestatud korrale;

kohtutäituri väljastatud dokument arve maksmata jätmise korral või kui võlausaldaja ja võlgnik sõlmivad kokkuleppe kooskõlas tsiviiltäitemenetluse seadustiku artikliga L. 125-1;

seaduse alusel avalik-õiguslike juriidiliste isikute väljastatud dokumendid või otsused, millele on seadusega antud kohtuotsusega samaväärne jõud.

Üldkohtute otsused kuuluvad täitmisele ning seega saab nende alusel algatada sundtäitmise, välja arvatud juhul, kui nende suhtes on algatatud menetlus täitmisele pööramise peatamiseks, st on esitatud apellatsioonkaebus või vastuväited või kui kohtunik on andnud korralduse oma otsuse esialgseks täitmiseks. Halduskohtu otsused kuuluvad täitmisele isegi siis, kui need on edasi kaevatud.

Lubatud sundtäitmise meetmed

Kui isikul on täitedokument, võib ta põhimõtteliselt algatada tsiviiltäitemenetluse seadustikus sätestatud sundtäitmise ilma kohtuniku eelneva loata. Erandiks on kaks täitemenetlust, mille võib algatada ainult kohtuniku eelneva loaga:

töötasu arestimine, milleks annab loa võlgniku elukohta järgne alama astme kohus või kui võlgnik elab välismaal või tal puudub kindel elukoht, siis võlgniku vara valdaja asukoha järgne alama astme kohus;

kinnisvara arestimine, mida teeb kinnisvara asukoha järgne täitmiskohus.

Lisaks eeldab täitmiskohtuniku eelnevat luba alla 535 euro suuruse rahasumma arestimine võlgniku elukohas.

Tsiviiltäitemenetluse seadustikus sätestatud sundtäitmise meetmeid on mitut liiki ja need erinevad olenevalt asjaomase vara liigist (kinnisasi, materiaalne vallasasi, raha jne; vt 4.2. küsimust allpool). Igal juhul peavad need meetmed piirduma sellega, mis on vajalik nõude sissenõudmiseks, ning meetmeid ei tohi kuritarvitada.

Erandina põhimõttest, et sundtäitmise võib algatada ainult täitedokumendi alusel, võib kaitsemeetmeid kohaldada enne täitedokumendi väljastamist. Need meetmed võimaldavad võlausaldajal kaitsta oma õigusi täitedokumendi oodates.

Kaitsemeetmeteks on arest (*saisie conservatoire*) ja kohtulik pant (*sûreté judiciaire*). Kohtunik annab nende meetmete rakendamiseks loa, kui hageja nõue näib olevat põhimõtteliselt põhjendatud ja hageja tõendab asjaolude olemasolu, mis võivad tõenäoliselt ohustada nõude sissenõudmist. Kohtu eelnev luba ei ole vajalik, kui võlausaldajal on kohtuotsus, mis ei ole veel täitmisele pööratav. Igal juhul lõpevad neil tingimustel võetud meetmed, kui kohtutäitur ei teavita võlgnikku neist kiiresti ja kui võlausaldaja ei ole esitanud hagi, et saada kohtult sisuline otsus, mis kinnitab tema nõuet.

Aeg, millal täitetoimingute tegemine on lubatud

Täitetoiminguid võib teha ainult kella 6.00–21.00. Täitetoiminguid ei tohi teha pühapäeval ega riigipühadel, välja arvatud juhul, kui täitmiskohtunik on selleks eelnevalt loa andnud.

Täitekulud

Kohtutäitur saab oma teenuste eest tasu. Sundtäitmise raames tehtud toimingute kulud tasub võlausaldaja; lisaks võla tagasimaksmisele peab võlgnik hiljem hüvitama ka need kulud. Võlausaldaja maksab siiski osa neist kuludest.

Kohtutäiturite tasu suhtes kohaldatakse 26. veebruari 2016. aasta dekreeti nr 2016-230 ja 26. veebruari 2016. aasta määrust, millega kehtestatakse

kohtutäiturile iga täitetoimingu eest makstav tasu. Tasusüsteem on peamiselt järgmine:

- iga toimingu eest kindlaksmääratud tasu, milleks on määruuses kehtestatud kindla suurusega summa; olenevalt nõude suurusest korrutatakse see kindlaksmääratud tasu 0,5-ga (kuni 128 euro suurused nõuded), 1-ga (128 kuni 1280 euro suurused nõuded) või 2-ga (üle 1280 euro suurused nõuded);
- menetluse algatamise tasu, mida võetakse iga täitedokumendi eest ainult üks kord; alla 76 euro suuruse nõude puhul on tasu suurus 4,29 eurot; sellest piirmäärast suuremate nõuete puhul on tasu proportsionaalne nõude summaga (piirmäär on 268 eurot ja 13 senti);
- sissenõudmistasu; see on proportsionaalne liugskaalal põhinev tasu, mida kohtutäitur võtab ainult siis, kui ta on nõude summa tervikuna või osaliselt sisse nõudnud; igal juhul peab osa sellest tasust maksma võlausaldaja (äriõiguse seaduse (Code de commerce) artikkel A. 444-32);
- juhtumimenetlustasud; kohtutäituri tasu on 6,42 eurot iga võlgniku makstud osamakse eest, välja arvatud võla jääk, mille eest kohtutäitur ei tohi tasu võtta; tasu kogusumma ei tohi ületada 33 eurot juhtumi kohta;
- sõidukulud summas 7,68 eurot (8,80 eurot, kui teavitatakse ainult elektroonilisel teel);
- käibemaks (20%);
- teatud eranditega kindlamääraline maks 14,89 eurot (alates 1. jaanuarist 2017), mille kohtutäitur maksab riigikassasse;
- menetlusega seotud kohustuslik kirjavahetus, millega kaasneb postikulu;
- lukksepatööde, kolimis-, autoremondi- ja hoistamiskulud (arvete alusel).

Näiteks 10 000 euro suuruse nõude puhul on mõningate täitemeete eest võetavad miinimumtasud järgmised:

pangakonto arest: 129,64 eurot, sh maksud (kindlaksmääratud tasu, sõidukulud ja kindlamääraline maks);

vallasasja arest või müük: 114,21 eurot, sh maksud (kindlaksmääratud tasu, sõidukulud ja kindlamääraline maks);

sõiduki arest prefektuuri avalduse alusel: 124,50 eurot, sh maksud (kindlaksmääratud tasu, sõidukulud ja kindlamääraline maks);

kinnisasja arestimise kohta ametliku teate kättetoimetamine: 178,55 eurot, sh maksud (kindlaksmääratud tasu, sõidukulud ja kindlamääraline maks).

Kindlaksmääratud tasudele lisanduvad proportsionaalsed tasud, mille summa kogu nõude eest on koos maksudega 707,52 eurot, millest 118,46 eurot maksab võlgnik ja 589,06 eurot võlausaldaja.

3.2 Les conditions essentielles

Põhimõtteliselt ei ole kohtumäärust vaja, kui täitemeete põhineb täitedokumendil (vt punkt 3.1 eespool).

Võlausaldaja, kellel täitedokumendi veel ei ole, võib algatada ennetavate meetmete võtmise, kui on täidetud teatavad tingimused (vt punkt 3.1 eespool).

4 Täitemeete ese ja laad

4.1 Millist liiki vara suhtes võib täitemeeteid rakendada?

Põhimõtteliselt võib sundtäitmist kohaldada kogu võlgniku varale.

Seadusega nähakse aga ette, et erandina ei tohi teatavaid varasid arestida. See kehtib eelkõige järgmise suhtes:

ülalpidamiseks vajalikud summad; seega ei saa näiteks arestida kogu isiku sissetulekut, vaid talle peab jääma summa, millest piisab tema igapäevaste vajaduste rahuldamiseks; selle summa suurus kehtestatakse igal aastal, võttes arvesse sissetulekut ja ülalpeetavate arvu;

võlgniku igapäevaeluks ja -töökõks vajalik vallasvara; põhimõtteliselt võib seda vara arestida ainult selleks, et tagada selle hinna tasumine, või kui vara on väga väärtuslik; sellise vara loetelu on esitatud tsiviiltäitemenetluse seadustiku artiklis R. 112-2; näiteks ei saa arestida võlgniku voodit või lauda, välja arvatud juhul, kui nende eest on jäetud tasumata ostuhind või need on väga väärtuslikud;

esemed, mis on esmavajalikud puudega isikule või mõeldud haige eest hoolitsemiseks; näiteks ei saa arestida puudega isiku ratastooli.

Teatud juhtudel on füüsilisest isikust ettevõtja vara tervikuna või osaliselt erikaitse all.

4.2 Milline on täitemeete mõju?

Sundtäitmise meetmete rakendamine vallasvara ja raha suhtes on korraldatud mitmes etapis. Esiteks arestib kohtutäitur need. Arestimine tähendab, et vara ei saa käsutada. See takistab võlgnikku arestitud vallasvara võõrandamast. Kui võlgnik ei täida vara alleshooldmise kohustust, paneb ta toime õigusrikkumise.

Arestitud rahasummad jäävad võlgniku kontole, kuid juurdepääs neile blokeeritakse. Seejärel teavitab kohtutäitur võlgnikku arestimisest. Kui võlgnik arestimist täitmiskohtuniku juures ei vaidlusta, võib kohtutäitur vallasvara konfiskeerida, et see enampakkumisel maha müüa, või taotleda arestitud summade üleandmist. Vaidlustamise korral teeb täitmiskohtunik otsuse, millega ta kas annab loa sundtäitmiseks või kui sundtäitmine on õigusvastane, peatab selle.

Kinnisasjade suhtes rakendatavate sundtäitmise meetmete puhul kohaldatakse kinnisasjade arestimise menetlust. Kõigepealt edastab kohtutäitur võlgnikule ametliku teate arestimise kohta, mis tähendab, et vara ei saa käsutada. Seejärel pöördub võlausaldaja täitmiskohtuniku poole, et viimane saaks otsustada, kuidas juhtumit edasi menetleda. Kui vara on võimalik müüa ise ja võlgnik seda taotleb, annab kohtunik korralduse vara müüa ning määrab tähtaja, mille jooksul tuleb vara ära müüa. Kui eraviisiline müük ei ole võimalik või nurjub, annab kohtunik korralduse müüa vara enampakkumisel. Enampakkumine toimub kohtuistungil.

4.3 Milline on selliste meetmete kehtivus?

Põhimõtteliselt võib täitedokumenti sundtäita 10 aasta jooksul (tsiviiltäitemenetluse seadustiku artikkel L. 111-4). See tähtaeg algab uuesti asjaomase täitedokumendi alusel sundtäitmise meetme võtmise algatamisest.

5 Kas sellise meetme kohaldamise otsust on võimalik edasi kaevata?

See küsimus puudutab ainult:

- arestimist, kui võlausaldajal ei ole veel täitedokumenti,
- sissetuleku arestimist,
- kinnisasja arestimist.

Need menetlused on ainsad sundtäitmise meetmed, milleks on vajalik täitmiskohtuniku luba. Kohtuniku otsuse võib olenevalt nõude suurusest edasi kaevata või esitada kassatsioonkaebuse kassatsioonikohtule (*Cour de cassation*).

6 Kas täitmisel on piiranguid, eriti seoses võlausaldaja kaitsesega, ja ajalisi piiranguid?

Põhimõtteliselt võib täitedokumenti sundtäita 10 aasta jooksul (tsiviiltäitemenetluse seadustiku artikkel L. 111-4). See tähtaeg algab uuesti asjaomase täitedokumendi alusel sundtäitmise meetme võtmise algatamisest.

Täitetoiminguid võib teha ainult kella 6.00–21.00. Täitetoiminguid ei tohi teha pühapäeval ega riigipühadel, välja arvatud juhul, kui täitmiskohtunik on selleks eelnevalt loa andnud.

Peale selle peavad täitemeetmed piirduma sellega, mis on vajalik nõude rahuldamiseks, ning meetmeid ei tohi kuritarvitada.

Lisaks ei tohi teatavaid varasid arestida (vt 4.1. küsimus eespool) ning eluruumide arestimiseks või müügiks peab olema eelnev luba, kui tegemist ei ole ülalpidamiskohustusega ja nõude summa on väiksem kui 535 eurot (tsiviiltäitemenetluse seadustiku artiklid L. 221-2 ja R. 221-2).

Kui võlgnikul on täitmise suhtes puutumatus, ei saa puutumatuses hõlmatud varale sissenõuet pöörata. Sellise isiku varale sissenõude pööramiseks põhjendusel, et isikul ei ole täitemeetmete suhtes puutumatus, peab kohtunik andma eelnevalt loa (tsiviiltäitemenetluse seadustiku artiklid L. 111-1 – L. 111-3 ja R. 111-1 – R. 111-5).

Seotud lingid

[Legifrance](#)

[Riikliku kohtutäiturite koja \(Chambre Nationale des Huissiers de Justice\) veebisait](#)

See veebileht on osa portaalist „Teie Euroopa“.

Sooviksime teilt [tagasisidet](#) selle kohta, kui kasulikuks peate sellel esitatud teavet.

This webpage is part of an EU quality network

Viimati uuendatud: 22/12/2020

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.